ئاژانسی ییتەرز: د. بەرهەم ساڵح بەینی داوە پنابەران بخاتە چڤقی کارکانیەوە

ئاژانسی هەواڵی ییتەرز بڵاویکردەوە، د. بەرهەم ساڵح کە پنابەرکی پشوە و خەڵکی هەرەمی کوردستانی عێراقە، وەک کەمیسیاری باڵای داهاتوی پنابەرانی نەتەوە یەکگرتوەکان (UNHCR) دەستنیشانکرا لەکاتکدا زەربەی سەرکەکانی پشوی کەمیسیۆنەکە ئەوروپی بون. دەشیت، "د. بەرهەم ساڵح لە سایەی قەیرانی دارایيدا کار لەگەڵ کەرتی تایبەت دەکات و بەینی داوە پنابەران بخاتە چڤقی کارکانیەوە".

ئاژانسی ییتەزر ئەمە هەینی بڵاویکردەوە، د. بەرهەم ساڵح، سەرک کەماری پشوی عێراق کە لەژێر دەسەڵاتی سەدام حوسەندا لە چەوساندنەوە هەڵهاتبو، وەک کەمیسیاری باڵای داهاتوی پنابەرانی نەتەوە یەکگرتوەکان دەستنیشانکرا، بەوەش ئەو نەریتی شکاند کە سەرکردەکانی ئەم ئاژانسە زیاتر لە وڵاتە بەخشرە گەورەکانی ئەوروپا هەدەبژەردران.

ئاماژەی بەوەشکرد، نامەیەکی ئەنتەنیە گەتەرەسی سکرتێری گشتی نەتەوە یەکگرتوەکان پشتڕاستی کردەوە کە خولی پێنج ساڵەی د. بەرهەم ساڵح لە 1ی (کانونی دوەم/1)ـی 2026ـەوە دەستپەدەکات، بە مەرجی

ئەوەی لەلایەن لیژنەی کەمیسیۆنی باڵای پەنابەرانەوە پەسەند بکرێت. ناوبراو شوێنی فیلیپە گراندی ئیتاڵی دەگرێتەوە کە لە ساڵی 2016ـەوە سەرکایەتی ئاژانسەکەی کردوە. وتەبێژی UNHCR ئامادە نەبو لەدوان بدات، لە کاتێکدا وتەبێژێکی نێتەوە یەکگرتوەکان ڕایگەیاند، "پرسەکە بەردەوامە".

بەگوێرەی ڕێیتەرز، د. بەرهەم ساڵح کە بە ئزگاربون لە دەسەڵاتی سەدام ئویکردوەتەوە بریتانیا و لەوە ئەندازیاری خوێندوە، لە ساڵی 2018 تا 2022 وەک سەرۆک کەماری عێراق خزمەتی کردوە. ئەو لە کاتێکدا پێستەکە وەردەگرێت کە ئاوارەبونی جیهانی ژمارەی پەوانەیی تەمار کردوە - نزیکەی دو هەندەی ئەو ئاستەی کە گراندی تێیدا دەستبەکاربو - ئەوەش لە کاتێکدایە کە کەمەک دارایییەکان بە شێوەیەکی بەرچاو کەمیکردوە.

ئەوەشیخستەو، بەخشەر سەرکیەکانی وەک ویلایەتە یەکگرتوەکان لە سەردەمی دەناڵد ترەمپ سەرەکی ئەمریکادا بەخشینەکانیان کەمکردوەتەوە و وەاتانی دیکەش پارەکانیان بە کەرتی بەرگری گواستوەتەوە. د. بەرهەم ساڵح، کە خەڵکی هەرەمی کوردستانی عێراقە، بەهۆی داوە دەنیایی بدات لەوەی پەنابەران لەناو ئەوەی پێی دەوت "بازنەی پشتبەستن بە یارمەتییەکان" گیر نەخۆن و دەستیان بە خوێندن و هەڵی کار بگات.

د. بەرهەم ساڵح لە میانی بانگەشەکەیدا ڕاگەیاندوە، "من باوەڕەکی قوەم بە ئەرکی UNHCR هەیە - چونکە من خەم ئەزمونم کردوە، دیدگای من بریتییە لە UNHCRک کە پەنابەران بخاتە چەقی کارەکانیەوە، و دان بەوەدا بنێت کە یارمەتییە مرۆییەکان دەبێت کاتی بن".

د. بەرهەم ساڵح ئامانجی فراوانکردنی سەرچاوەکانی دارایییە، لەوانە سودوەرگرتن لە دارایی ئیسلامی و بەشداریکردنی هاوبەشەکانی کەرتی تایبەت لە ڕێگەی پێشنیاری "ئەنجومەنی جیهانی بەهۆوبەرانی جەبەجەکاری مرۆیی". ناوبراو ڕوبەڕوی سنوردارکردنی زیاتری ڕێژاوا دەبێتەوە بە مافی پەنابەرێتی لە سایەی هەستی دژە کەچبەری، هەروەها بەزاربونی وەاتە هەژارەکان کە پەنابەریان داەدە داوە.

ئاژانسەکە کە بنکەکەی لە جنێڤە و زیاتر پشت بە بەخشینی خەبەخشانە دەبەستێت، بودجەی ساڵی 2026ی نزیکەی پێنج یەک کەمکردوەتەوە بە 8.5 ملیار دەلار و نزیکەی پێنج هەزار هەڵی کار کەمدەکاتەوە، ئەوەش لە کاتێکدایە کە ململانەکان لە سودان و ئەکرانیا پەداویستییەکانیان زیاتر کردوە. بەپێی سەر بە نوێ مەترسی و بدرێت یارمەتی کە ئەوەی لەسەر بدەن قورس بەیاری دەکات ناچاریان ئەوە، UNHCR ژیانی پەنابەران دروست دەکات.

بەگوێرەی ڕێتەزر، نزیکەی 10 کاندید کەبەکەیان بە پێستەکە دەکرد، لە نەوانیاندا سیاسەتمەداران، بەڕێوەبەرێکی کەمپانیای ئیکیا (IKEA)، پزیشکێکی فریاکەوتن و کەسایەتییەکی تەلەفزیۆنی کە زیاتر لە نیوەیان ئەوروپی بون، ئەوەش ڕێنگدانەوەی نەریتی ئاژانسەکەیە کە تەمەنی 75 ساڵە و بنکەکەی لە جنێڤە، کە 9 لە کەی 11 سەرکی پێشوی خەڵکی ئەوروپا بون.

د. بەرهەم ئەحمەد ساڵح (د. بەرهەم ساڵح) لەدایکبوی 8ی (ئەیلول/9)ی 1960ی شاری سلێمانیە، سیاسەتمەدارێکی کوردی عێراقە و لە 2ی (تشرینی یەکەم/10)ی 2018 تا 13ی (تشرینی یەکەم/10)ی 2022 وەك سەرکی عێراق کاریکردوە، پێشتریش وەك جێگری سەرۆك وەزیرانی عێراق و سەرۆك وەزیرانی هەرێمی کوردستان کاریکردوە.